

Skapat i samarbete med dansarna Anand Bolder, Andrea Muelas Blanco, Arika Yamada, Camille Prieux, Girish Kumar Rachappa, Harrison Elliott, Ida "Inxi" Holmlund, Johanna Tengan, Johanna Willig-Rosenstein, Lilian Steiner, Mohamed "Shika" Saleh, Noam Segal, Panos Paraschou, Thamis Carvalho, Vincent Van der Plas och praktikanterna Ida Hebsgaard Mogensen och Ida Osten.

.....

Koncept och koreografi och

konstnärlig riktning — Ligia Lewis

Ljusdesign — Joseph Wegmann

Kostym — Sadak

Ljuddesign — George Lewis Jr aka
Twin Shadow

Musikkomposition — Anton Kats

Scenografi — Ligia Lewis, Pia Gyll

Koreografisk assistent — Corey Scott-Gilbert

.....

Produktion: Cullberg

Samproduktion: Tanz im August / HAU Hebbel am Ufer, PACT Zollverein

Foto: Moritz Freudenberg

Längd cirka 75 minuter, ingen paus

Urpreniär 28 augusti 2025, Tanz im August, HAU, Berlin

Sverigepreniär 11 september 2025, Kulturhuset Stadsteatern, Stockholm

I samarbete med Kulturhuset Stadsteatern

Kära publik,

Välkommen till *Some Thing Folk* av Ligia Lewis, i samarbete med Cullberg!

I mitt arbete som konstnärlig ledare söker jag samarbeten som skapar en meningsfull dialog mellan den inbjudna konstnärens vision och kompaniets identitet – samarbeten som överraskar oss, vidgar våra perspektiv och leder oss in i ny konstnärlig terräng.

Jag drogs till Ligia Lewis arbete på grund av den angelägenhet som genomsyrar hennes konstnärliga praktik. Hennes orubbliga engagemang i brännande politiska frågor och social kritik, hennes utforskande av hur historia bärs i kroppen, och hennes förmåga att genom konst föreställa sig alternativa framtider.

Jag bjöd in henne att arbeta med Cullberg eftersom hon är en konstnär som är djupt engagerad i att utveckla ett kroppsligt språk som trotsar konventionerna – ett språk som utmanar dansarens personliga historia, inlärda rörelsemönster och dansens nedärvda normer.

Jag var nyfiken på den friktion och resonans som kunde uppstå när hennes unika koreografiska språk mötte kompaniets kollektiva intelligens. Vad skulle det innebära att bygga ett verk utifrån denna plats av ömsesidig ovisshet? Vilka kroppar, berättelser och framtider kunde börja ta form?

Historiskt sett har vissa folk räknats mer än andra – inte bara i fråga om vems berättelser som berättas och av vem, utan även hur dessa berättelser formas och förs vidare.

I *Some Thing Folk* möts dåtid, nutid och framtid. Ligia Lewis erkänner historien men vägrar låta sig definieras av den. Hon utmanar de dominerande narrativ som formar hur vi ser på världen, oss själva och varandra – hon söker, ifrågasätter och föreställer sig ett annat slags folk. Ett folk som existerar i nuet, i förändring, och som motstår förenkling.

Some Thing Folk är ett koreografiskt landskap som vecklas ut, en bildlig och fantasifull värld i rörelse. Det uppmanar oss att reflektera över hur vi konstruerar vilka vi är, vad vi är och hur vi rör oss genom världen.

Kristine Slettevold,
Konstnärlig ledare, Cullberg

Det här är ett samtal mellan Ligia Lewis och Mlondolozzi Zondi, sydafrikansk författare baserad i Los Angeles.

Vad är det med just detta ögonblick i historien som gör utforskandet av Volk/folk relevant för ditt tänkande och skapande?

I detta särskilda historiska ögonblick, med ett koncentrerat fokus på sociala och politiska rörelser samt det våldsamma politiska motståndet de möter, ser jag en reaktionär "nativistisk" återgång blandad med en multikulturell nostalgi. Med det menar jag att vi på den konservativa kanten ser högerextrema grupper återvända till en tillrättalagd nationell myt, medan det på den mer liberala sidan finns en kulturell återgång till någon sorts nativistisk fantasi om vad det innebär att vara "den andre" – uttryckt genom ytliga firanden av olikhet, utan den kritiska udden.

Jag ville arbeta med idén om "folk" inte som något fast eller exotiskt, utan som något i ständig förändring: ett framväxande, utvecklande kollektiv format av inre olikheter och medvetet om samtidens våld.

Kan du berätta om de tänkare, kreativa verk eller berättelser du konsulterade under arbetets gång?

Mitt tänkande har påverkats starkt av två teoretiker – Zakiyyah Iman Jackson och Elizabeth Povinelli:

Jacksons skarpa kritik av "människan" som kategori inom upplysningens tänkande – där människan är en livsform inbäddad i anti-svarthet – och Povinellis kritik av senliberal kapitalism som en planetär katastrof, särskilt ur urfolks- och svarta perspektiv, har båda hjälpt mig att undvika den romantiska idén om att överskrida strukturellt våld.

Men jag berördes av deras respektive idéer om "mer än" och "mindre än" mänskligt – begrepp som inte flyr Europas koloniala exploatering eller folk-mord, utan möter dem med kreativitet.

Antropologen David Graebers texter hjälpte mig att formulera ett tänkande där ritualer, berättande och kollektivt kroppsliggörande inte bara är nostalgiska folkloreföreteelser, utan fungerar som gemensamma infrastrukturer för ett framväxande socialt liv. Ritualer handlar alltså inte om något magiskt "juju", utan om hur t.ex. talismaner, fabler och sägner blir sätt för samhällen att formulera berättelser och etos kring hur man lever tillsammans.

Koreografiskt, genom rörelsens och aktivitetens logik, framträder vardagsritualer i detta verk. De kroppsliggörs av dansarna som performativt material. Verket undersöker scenen som en plats för visuell berättelse – redan en ritual, redan politisk – för att spegla vår samtid.

I tidigare verk som minor matter (2016) ifrågasatte du firandet av gemenskap, samling och kollektivitet – Begrepp ofta förknippade med folk. Vilka föreställningar hoppas du att publiken ska ompröva kring kollektivitet och individualitet?

Det kollektiva som skapande plats, och som en källa till djup rikedom, har förvanskats av en västerländsk blick. Jacksons bok *Becoming Human* påminner oss också om det. Individualism är överrepresenterad, artikulerad och gestaltad i den västerländska föreställningsvärlden. I *minor matter* görs kollektivitet sårbart genom närvaron av svart kropp, som aldrig erkänns som individualiserad.

Just nu komponerar jag detta verk utifrån tanken på skillnad. Men genom att inte romantisera den eller exotisera den, tillåter jag den att existera som en realitet. Att mötas i skillnad är avgörande för förståelsen av detta verk – och egentligen alla mina verk. Men jag vill också blotta hur även detta, i vår samtid, blir alltmer bräckligt.

"Folk", som stil eller kategori för skapande och liv, förknippas ofta med ursprunglighet, det icke-professionella, amatörskap, muntlig tradition och ibland det pastorala – alla Begrepp kopplade till rotfasthet. Hur närmar sig ditt verk denna vanliga koppling mellan folk och rotfasthet? När är den fruktbar för verket (Bortom det exploaterande) och när Behöver du bryta med den?

Det är en underbar fråga. Som du vet är min historia starkt präglad av diasporans villkor och av att vara utan rötter. Som min partner har sagt: människor har fötter, inte rötter. Så för mig handlar rötter snarare om rut-ter – kreativa avfärder – vilket är det jag arbetar med, tillsammans med en politisk nyfikenhet och en dos av motstånd.

Hur skakar vi av oss detta tillstånd där vissa "folk" räknas mer än andra?

Jag var alldeles för romantisk när jag började detta projekt. Nu börjar jag hitta vad jag tror att det här verket behöver säga.

Vad för slags ljudbild ackompanjerar verket, och hur kom ni fram till de Besluten?

Jag arbetade med min partner Anton Kats med musiken, och min tvilling, George Lewis Jr, kommer att mixa, mastra och sjunga över några av spåren. Det var en intuitiv process. Jag gjorde en spellista med ljud och klangliga resonanser, och Anton komponerade utifrån den.

Idén om skiftande landskap ledde processen, med vissa influenser från amerikansk folkmusik och musik från andra delar av världen.

Hur förstår du relationen mellan koreografi, folk och Volk? I utvecklingen av detta dansverk, hur närmar du dig olika skikt av koreografi (med) folket – från grupp till gemenskap till nation?

Jag har förstått att koreografi i sin mer traditionella euro-amerikanska användning är en föråldrad pålaga på kroppen. Jag har arbetat med en kroppslig praktik där elva mycket olika kroppar placeras i rummet genom en noggrant organiserad manipulation av tid.

Hyperkonstruerade och realtida undersökningar utförs genom en serie handlingar ("folking/figuring") och aktiviteter ("landscaping"), så att en visuell och musikalisk komposition växer fram.

Varje kropp i rummet använder sin egen tyngd som vägledare, men detta formas genom en fysisk praktik jag utvecklat, där vi arbetar med att falla tillsammans – att hitta hud, ben och blod hos oss själva och varandra.

Med detta verk hoppas jag också kunna förmedla att spöken, gastar och monster i våra sagor egentligen handlar om oss – symboler för att vi ska kunna se oss själva och hur vi är delaktiga i nutidens grymheter, gjorda till monster vare sig vi står passivt vid sidan av eller direkt och indirekt orsakar skada.

"Nationen" som idé är en fälla jag vägrar gå i. Vi dansar för att göra oss av med sådana konstruktioner.

Cullbergs ensemble

Anand Bolder

Andrea Muelas Blanco

Camille Prieux (tjänstledig)

Celina Hage

Eleanor Campbell (tjänstledig)

Freddy Houndekindo (tjänstledig)

Girish Kumar Rachappa

Harrison Elliott

Ida Inxi Holmlund

Johanna Tengan

Johanna Willig-Rosenstein

Katie Jacobson (tjänstledig)

Lilian Steiner

Luca Seixas

Lukas Karvelis

Mohamed "Shika" Saleh

Noam Segal

Panos Paraschou

Thamiris Carvalho

Vincent Van der Plas

Gästdansare Some Thing Folk

Arika Yamada

Praktikanter

Anton Skaaning Thomsen

Letícia Ferreira

Producent — Emmy Astbury
Repetitionsledare — Agnieszka Sjökvist Dlugoszewska
Marknads- och PR-ansvarig — Hanna Johansson
Turnéledare — Joel Nenander
Scenmästare — Johan Hakala
Ljudtekniker — Marco Tagliolini
Kostymtekniker — Marita Tjärnström
Ljustekniker — Alexander Zryd
Teknisk chef — Katti Alm
Ensemblechef — Linda Adami
Verksamhetschef — Erik Gavelin
Konstnärlig ledare — Kristine Slettevold

"Dansen förändras hela tiden, för den är rotad i den tid vi lever i"
— Birgit Cullberg

Cullberg är ett av Sveriges främsta turnerande danskompanier med starkt internationellt renommé. Vi presenterar koreografer från hela världen och producerar högkvalitativ dans mitt i samtiden.

Kristine Slettevold är konstnärlig ledare. Cullberg är en del av Riksteatern.

Ligia Lewis arbetar som konstnär, koreograf, dansare och regissör. Hon presenterar sitt arbete på scener, i gallerier eller museer, genom film eller utställningar. Ligias verk präglas ofta av en fysisk och känslomässig intensitet som pendlar mellan komedi och tragedi och glider mellan det bekanta och obekanta. Samtidigt förhandlar hon med historiens, minnets och det (o)kändas spöklika spår.

Några av Ligias senare verk är: *A Plot / A Scandal* (2022), *Still Not Still* (2021) och *deader than dead* (2020). Hösten 2023 öppnade Lewis sin första separatutställning, *study now steady* på Center for Arts, Research and Alliances (CARA) i NYC (USA), som inkluderar den nya filmen *Scandal P* (2023). En översikt över hennes scenverk presenterades på HAU Hebbel am Ufer (Berlin, DE) under titeln *Complaint, A Lyric* i november 2023. Den inkluderade trilogin: *Water Will (in Melody)* (2018), *minor matter* (2016) och *Sorrow Swag* (2014).

Ligia har presenterat sitt arbete på flera platser i Europa, USA och utomlands, inklusive MOCA, Los Angeles; HAU Hebbel am Ufer, Berlin; Tanzquartier, Wien; MCA Museum of Contemporary Art, Chicago; Spazio Griot/Mattatoio, Rom; Mudam-museet, Luxemburg; Wien Modern, Wien; Kaserne, Basel; Redcat Theatre, Los Angeles; Hammer Museum, Los Angeles; Walker Art Center, Minneapolis; beursschouwburg, Bryssel; Kaaithheater, Bryssel; Arsenik, Lausanne; High Line Art, New York; Performance Space, New York; OGR Torino; Stedelijk, Amsterdam; TATE Modern, London och Cordova, Barcelona. Hennes verk har också presenterats på festivaler och biennaler som kortteaterfestivalen (Prisma-artist), Rom; Ruhrtriennale, Bochum, Tyskland; Tanzplattform, Tyskland; Spring Festival, Utrecht; Festival Otoño, La Casa Encendida, Madrid; Politik im Freien Teaterfestival, Frankfurt; Liverpool Biennial; My Wild Flag, Stockholm; Jaou Tunis; Side Step Festival, Helsingfors; Biennale of Moving Images / Centre D'Art Contemporain, Genève; American Realness, New York; Donaufestivalen, Krems, Österrike och Julidans, Amsterdam.

Ligia Lewis tog 2023 emot det tyska teaterpriset Der FAUST i kategorin Performance in Dance för *A Plot / A Scandal*. Hon har även mottagit Tabori Award i kategorin Distinction, Foundation for Contemporary Arts Grants Award, Bessie Award för enastående produktion för *minor matter*, samt Prix Jardin d'Europe från ImPulsTanz för *Sorrow Swag*.